

	Dokumentnamn Näringslivsstrategi för Gällivare kommun	
	Dokumenttyp	Diarienummer
	Strategiska planer och program	Ks 2016:293/141
	Beslutad av	Kontrollstation
	Kommunfullmäktige	Kommunledningskontoret
	Datum	Giltighetstid
Kf 2017-03-13 § 53	2017-2020	

Näringslivsstrategi för Gällivare kommun

2017- 2020

STYRDOKUMENT – STRATEGISKA PLANER OCH PROGRAM

Definition: *Planer och program* är ett samlingsnamn för sådana styrdokument som innehåller en planering för framtiden. Planer och program kan vara relativt uttömmande dokument som utifrån en beskrivning av nuläget anger vad man vill uppnå under en viss tidsperiod. Planer och program ska därför innehålla tydligt formulerade, mätbara och tidsatta mål.

Gällivare kommuns viktigaste planer och program är kommunplan, handlingsplan och verksamhetsplan. Dessa dokument är en viktig del av styr- och ledningssystemet och innehåller kommunens vision och styrkort. De är även kopplade till verksamhetsplaneringsprocess och budgetprocess.

Planer och program beslutade av kommunfullmäktige ska ha en ganska lång giltighetstid (gärna tre år eller mer). För att särskilja dem från andra planer och program benämns de *strategiska planer och program*. Dessa dokument finns i kommunens dokumentsamling.

Innehållsförteckning

Inledning.....	3
Begrepp och förklaringar.....	3
Organisation	4
GÄLLIVARE KOMMUNS MÅLSTYRNINGSMODELL	4
Vision	4
Värdegrund.....	5
Målstyrningsmodell.....	5
Gällivare kommuns näringslivsstrategi 2017- 2020	7
Nuläge.....	7
Målområden.....	7
Avgränsningar.....	8
Uppföljning	8
Revidering.....	8
Referenslista.....	8

Inledning

Gällivare kommun bedriver en aktiv näringslivspolitik i samverkan med näringslivet och dess organisationer. Årligen avsätts en budget för insatser för att stärka näringslivet och inom kommunförvaltningen finns organisation och resurser för näringslivs- och utvecklingsinsatser.

Gällivares näringsliv är starkt och framgångsrikt och domineras av den högteknologiska och effektiva gruvnäringen. Den stora majoriteten av industri- och entreprenadföretagen har en direkt koppling till gruvnäringen. Detta gör samtidigt näringslivet sårbart för mineralindustrins konjunktursvängningar. Andra betydande näringar är besöksnäringen med handel och upplevelser, rennärigen. Kommunen har också en betydande offentlig sektor med sjukhus, statliga och kommunala arbetsplatser. Den pågående samhällsomvandlingen kommer också att medföra nya affärsmöjligheter för främst bygg- och anläggningsbranscherna.

Gällivare kommuns näringslivsstrategi följer den Regional Utvecklingsstrategi för hållbar framtid i Norrbotten (RUS) och övriga nationella och regionala strategier för näringslivsutveckling (<http://www.lansstyrelsen.se/Norrbotten/Sv/naringsliv-och-foreningar/naringslivsutveckling/program-och-strategier>). I RUS utpekas målområden för Norrbottens utveckling som också avspeglas i den kommunala strategin och i kommunstyrelsens styrkort. Det rör attraktiva livsmiljöer, innovation och förnyelse, tillgänglighet, kompetensförsörjning och ökat arbetskraftsutbud samt strategiskt gränsöverskridande samarbete.

Begrepp och förklaringar

Samhällsomvandlingen: Det intensiva byggprogram som inleddes år 2010 i och med att Malmberget måste avvecklas på grund av utvidgad gruvbrytning. Det innebär att en stor volym nya bostäder och verksamhetslokaler m m byggs i Gällivare som ersättning.

Regionala utvecklingsstrategin: Norrbottens gemensamma strategi för utveckling av näringsliv och samhälle.

Näringslivspolitik: Kommunens samlade insatser för att främja företagande, utveckling av nya och befintliga företag för att skapa utveckling och fler arbetstillfällen.

Bygdemedel: Den årliga avsättning som vattenkraftföretagen och vindkraftföretagen avsätter till Länsstyrelsen Norrbotten för Gällivare kommuns räkning, som ersättning för de naturresurser som tagits till förfogande. Avsättningen regleras via vattendomar eller avtal och ska användas för näringslivs- och bygdeutveckling.

Organisation

Näringslivsarbetet ligger inom kommunstyrelsens ansvarsområde. Operativt ansvarig för verksamheten är Utvecklingsenheten. Budgeten för näringslivsarbetet fastställs årligen av kommunstyrelsen och finansieras via bygdemedel. Beslut om insatser fattas av kommunstyrelsens eller enligt kommunstyrelsens delegationsordning och enligt de riktlinjer som gäller för verksamhetsområdet.

GÄLLIVARE KOMMUNS MÅLSTYRNINGSMODELL

Vision

Visionen beskriver det samhälle som politiken strävar efter. All utveckling i Gällivare kommun ska bygga på den gemensamma visionen.

Gällivare kommuns vision:

Gällivare – en arktisk småstad i världsklass.

Förutsättningen för Gällivare kommuns utveckling är ett hållbart näringsliv. Företag och verksamheter ska ha långsiktig ekonomisk bärkraft. Miljö- och klimatmål ska vara en bärande

del i näringslivets strategier. Samhälle och näringsliv ska samverka för ett gemensamt ansvar för samhällets utveckling.

Gällivarekommuns verksamhetsidé:

Gällivare är en socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbar kommun.

Politisk Vision för kommunens näringslivsarbete

Gällivares näringsliv har en stark och långsiktig motor i gruvnäringen. Gruvnäringen leder till utveckling för underleverantörer, tjänsteleverantörer och entreprenörer i olika branscher. Kommunen ska arbeta för att skapa förutsättningar för basnäringens fortsatta utveckling. Det gäller samhällsplanering, infrastruktur, kompetensförsörjning och att skapa ett attraktivt samhälle. Detta gynnar hela näringslivet.

Samtidigt vill Gällivare kommun att näringslivet breddas. Besöksnäring, handel, företagande i andra branscher bidrar till ett rikt och robust näringsliv. Satsningar på etableringar, nyföretagande, kompetensutveckling, marknadsföring och på Gällivares attraktivitet har hög prioritet.

Den pågående samhällsomvandlingen ger också nya möjligheter för Gällivares näringsliv och kommunen ska aktivt arbeta för det lokala näringslivets engagemang.

Värdegrund

All verksamhet vilar på kommunens gemensamma värdegrund och ska återspeglas i praktisk handling i varje dokument och beslut.

Gällivare kommuns värdegrund:

Alla medborgare är lika värda och ska bemötas med respekt. Kommunen arbetar aktivt för att ha jämlikhet och jämställdhet i fokus i alla kontakter med medborgare, organisationer och företag.

Mångfald, respekt och jämställdhet är viktiga förutsättningar för att skapa det hållbara näringslivet. Företagens kompetensförsörjning, konkurrenskraft och attraktivitet är beroende av tydliga värdegrunder. Detta beaktas i det operativa arbetet och i handlingsplanen.

Målstyrningsmodell

Kommunen använder balanserade styrkort som modell för målstyrning, utveckling, planering och uppföljning. Styrningen utgår alltid från visionen som beskriver ett framtida önskat läge för kommunen.

Grunden i de balanserade styrkorten är de fem perspektiven:

1. Medborgare – kundperspektivet
2. Samhällsomvandling – Samhällsomvandlingsperspektivet

3. Tillväxt och utveckling - Innovation & utvecklingsperspektivet
4. Intern effektivitet - interna processperspektivet
5. Medarbetare - medarbetarperspektivet
6. Ekonomi - Finansiella perspektivet (god ekonomisk hushållning)

Den årliga Kommunplanen som antas av kommunfullmäktige innehåller kommunens strategiska styrkort med de övergripande målen för kommunen inom de fem perspektiven. Målen ska tydliggöra visionen och styra de tillgängliga resurserna så effektivt som möjligt. För varje mål finns det utsatta mått som ska göra det möjligt att mäta måluppfyllelsen.

Med utgångspunkt i kommunplanen arbetar nämnderna fram verksamhetsplaner med taktiska styrkort. Verksamhetsplanen är den styrande planen för nämnden och kommunstyrelsen.

För att förverkliga målsättningarna tar verksamheterna varje år fram handlingsplaner som beskriver vad som måste göras för att målen ska uppfyllas. Handlingsplanen styr verksamheternas arbete under året och är ett verktyg för att planera de åtgärder och aktiviteter som ska genomföras och följas upp.

Strategiska planer och program är långsiktiga planer som anger riktningen inom ett samhällsområde för de kommande 3-5 åren. De fungerar som verktyg för kommunfullmäktige att driva förändringar och utgår vanligtvis från nationella viljeinriktningar och nationella målsättningar. Exempel på nationella målsättningar som Gällivare kommun har införlivat genom planer och program är; Sveriges miljömål (miljöplan), nationella mål för folkhälsa (folkhälsopolitisk plan) och nationella mål för handikappolitiken (funktionshinderspolitiskt program).

Strategiska planer och program ska inordnas i kommunens målstyrningsmodell för att på så vis tydligare kunna fungera som underlag och ledning för politiska beslut och som ett styrdokument för de kommunala förvaltningarnas arbete. Planen ska vara vägledande i beslut om prioritering och fördelning av resurser som ska göras för att kommunens arbete ska styras mot visionen.

För att kunna följa upp strategiska planer och program ska dessa behandlas i den övergripande kommunplanen. Kommunplanen beskriver vad kommunen särskilt vill

åstadkomma och fokusera på under den kommande mandatperioden. En översyn av kommunplanen görs årligen.

Gällivare kommuns näringslivsstrategi 2017- 2020

Se bilaga: Näringslivsstrategi med handlingsplan

Nuläge

Se bilaga: Näringslivsstrategi med handlingsplan

Målområden

Gällivare är attraktivt och befolkningen ökar (SCB befolkningsstatistik, brukarundersökningar, SCB m fl besöksnäringstatistik). Gällivare upplevs som en attraktiv ort särskilt bland unga familjer som väljer Gällivare som en attraktiv friluftsort. Samhällsomvandlingen skapar nya, attraktiva boende- och fritidsmiljöer som leder till att fler unga väljer att inte flytta. Omvärldens intresse att besöka Gällivare ökar.

Gällivare har ett gott företagsklimat (Svenskt Näringsliv, Kommunranking). Företagsklimatet bestäms av flera faktorer, men samverkan, öppenhet och lyhörddhet mellan kommun och näringsliv har stor betydelse. God upphandlingspolitik, snabb och rättssäker myndighetsutövning är andra faktorer som påverkar, samt att de insatser som görs har god förankring i näringslivet.

Gällivare har ett brett näringsliv (företags- och branschstatistik UC/Bisnode/SCB). Gällivare kommun näringsliv domineras av gruvnäringen. Näringslivet breddas genom strukturerade och långsiktiga satsningar på besöksnäringen, vinterportorten Gällivare, samiska näringar, exportmognad inom både industri- och tjänsteföretag, nyföretagande och etableringar.

Samhällsomvandlingen ger nya affärsmöjligheter (företags- och branschstatistik UC/Bisnode/SCB). Den allt mer accelererande samhällsomvandlingen under programperioden ger nya affärsmöjligheter inom bygg- och anläggningsbranschen. Genom systematiskt arbete tillsammans med lokalt näringsliv ges nya affärsmöjligheter och företagens kompetens inom modernt samhällsbyggande stärks.

Målområde	KS	SOC	BUOK	SOT	MOB	ÖFN
Gällivare är attraktivt och befolkningen ökar	X	X	X	X	X	
Gott Företagsklimat	X		X	X	X	
Brett Näringsliv	X		X			
Samhällsomvandling nya möjligheter	X			X	X	

Avgränsningar

Planen är ett redskap för kommunstyrelsen i fördelningen av särskilt avsatta medel för näringslivsutveckling samt ger inriktning för utvecklingsenhetens operativa näringslivsarbetet. Det ger också en målbild för övriga nämnder och styrelser i myndighetsutövning och andra insatser.

Uppföljning

Uppföljning sker en gång per år i kommunens årsredovisning till kommunfullmäktige och kommunstyrelsen. Nämnderna och förvaltningarna är ansvariga för att följa upp verksamheten utifrån styrkort och handlingsplaner där Gällivare kommuns Näringslivsstrategi 2017-2020 ingår. Utvecklingsenheten är ansvarig för att sammanställa kommunens arbete med näringslivsstrategin samt analysera vilka åtgärder som krävs för att planen/ programmets målsättningar ska uppnås under giltighetstiden.

Revidering

Denna näringslivsstrategi utvärderas och revideras under 2019 med en analys av näringslivsarbetet som genomförts. Kommunstyrelsen är ansvarig för att revidering och utvärdering sker. Kommunfullmäktige är beslutande av dokumentet och fastställer den reviderade planen. Utvecklingsenheten analyserar och lämnar förslag på reviderad plan.

Referenslista

Regeringen: En nationell strategi för hållbar regional tillväxt och attraktionskraft 2015–2020

Region Norrbotten: Regional utvecklingsstrategi för hållbar framtid i Norrbotten 2020

Länsstyrelsen Norrbotten: Landsbygdsprogrammet 2014-2020

Länsstyrelsen Norrbottens län: Klimat- och energistrategi för Norrbottens län

Länsstyrelsen Norrbottens län: Natur- och kulturturism i Norrbottens län 2008-2013

Länsstyrelsen Norrbottens län: Regional digital agenda

Länsstyrelsen Norrbottens län: Regional strategi för innovativ och hållbar utveckling av mineralsektorn

Gällivare kommun: Kommunikations- och informationsstrategi för Gällivare kommun

Gällivare kommun: Strategi för platsmarknadsföring av Gällivare